

Περιγραφή Συστήματος Πρωτοβάθμιου Ελέγχου

Διεύθυνση Χρηματοοικονομικού Ελέγχου Ευρωπαϊκών Πόρων
Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας

Απρίλιος 2025

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Περιγραφή Συστήματος Πρωτοβάθμιου Ελέγχου

- Η Κύπρος έχει επιλέξει να εφαρμόσει αποκεντρωμένο σύστημα.
 - Οι δικαιούχοι/εταίροι των έργων του Προγράμματος προτείνουν στην Αρμόδια Αρχή Εξουσιοδότησης Επαληθευτών έναν ανεξάρτητο επαληθευτή (controller).
 - Ο Επαληθευτής εγκρίνεται από την Αρμόδια Αρχή Εξουσιοδότησης Επαληθευτών πριν την δήλωση των πρώτων δαπανών.
- Αρχή Εξουσιοδότησης ορίστηκε το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας μέσω της Διεύθυνσης Χρηματοοικονομικού Ελέγχου Ευρωπαϊκών Πόρων.

Υποβολή στην Αρχή Εξουσιοδότησης:

- **Καταλόγου Ελέγχου Εξουσιοδότησης Επαληθευτή Πρωτοβάθμιου Ελέγχου** (Κατάλογος Ελέγχου)
- **Δήλωση Εξουσιοδότησης Επαληθευτή Πρωτοβάθμιου Ελέγχου** (ΔΕΕΠΕ)

μετά την έγκριση του έργου και πριν την λήξη της πρώτης περιόδου αναφοράς

Περιγραφή Συστήματος Πρωτοβάθμιου Ελέγχου

Κατάλογος Ελέγχου - ελάχιστα κριτήρια που απαιτείται να πληροί ο Επαληθευτής

Διαθέτει επαγγελματικές
δεξιότητες και
ικανότητες

Είναι ανεξάρτητος

Έχει τύχει εκπαίδευσης
τόσο ο ίδιος όσο και η
Ομάδα Επαλήθευσης
σε σχέση με τις
απαιτούμενες
διαδικασίες
επαληθεύσεων

Περιγραφή Συστήματος Πρωτοβάθμιου Ελέγχου

Επαγγελματικές δεξιότητες και ικανότητες Επαληθευτή

Νόμιμο ελεγκτικό γραφείο με εγγραφή στο μητρώο νόμιμων ελεγκτών

Επαγγελματικές δεξιότητες και ικανότητες Επαληθευτή - Προϋποθέσεις Ομάδας Επαλήθευσης:

Υπεύθυνος Επαληθευτής (**Audit Partner** - Συνέταιρος):

Κατέχει επαγγελματικό τίτλο από Σώμα Επαγγελματιών Ελεγκτών-Λογιστών και

Έχει εγγραφεί στο σχετικό Μητρώο που τηρείται από την Αρχή Δημόσιας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος (ΑΔΕΕΛΕΠ).

Υπεύθυνος Ομάδας Επαλήθευσης (**Manager/ Supervisor**) (όπου εφαρμόζεται):

Κατέχει επαγγελματικό τίτλο από Σώμα Επαγγελματιών Ελεγκτών-Λογιστών.

Τεχνικός Εμπειρογνώμονας:

Ενημέρωση από την Εθνική Αρμόδια Αρχή για την υποχρέωση κατά την έγκριση του έργου.

Για έργα με επενδύσεις (εξοπλισμό ή υποδομές και έργα) ή εξειδικευμένες γνώσεις (κατασκευαστικά συμβόλαια)

Σχετικός με το αντικείμενο του έργου (π.χ. μηχανικός/ αρχιτέκτονας)

Θα έχει την τεχνική γνώση για επαλήθευση επιμέρους εργασιών, τουλάχιστο στα πλαίσια επιτόπιας επαλήθευσης του έργου.

Ανεξαρτησία Επαληθευτή διασφαλίζεται με:

με την ενυπόγραφη διαβεβαίωση του εταίρου και του Επαληθευτή σχετικά με την ανεξαρτησία του δεύτερου, από τις δραστηριότητες και τη χρηματοοικονομική διαχείριση του έργου

με τον έλεγχο της Αρχής Εξουσιοδότησης κατά πόσο ο Επαληθευτής είναι μέλος σε εθνικό ή διεθνές αναγνωρισμένο Επαγγελματικό Σύνδεσμο Λογιστών/Ελεγκτών, ο οποίος υποχρεώνει τα μέλη του να ακολουθούν κώδικα ηθικής δεοντολογίας

μέσω επιτόπιων επισκοπήσεων της Αρχής Εξουσιοδότησης σε περίπτωση που κριθεί απαραίτητο

Επαγγελματικές δεξιότητες και ικανότητες Επαληθευτή - Εκπαίδευση

Έχει τύχει εκπαίδευση τόσο ο ίδιος όσο και η Ομάδα Επαλήθευσης σε σχέση με τις απαιτούμενες διαδικασίες επαληθεύσεων

Απαιτείται η συμμετοχή σε τουλάχιστον 1 εκπαίδευση / εργαστήριο	έως και 3 χρόνια πριν από την εξουσιοδότηση του Υπεύθυνου Επαληθευτή ως επαληθευτή πρωτοβάθμιου ελέγχου συγκεκριμένου έργου	για το συγκεκριμένο Πρόγραμμα	εκπαιδεύεται Υπεύθυνος Ομάδας επαλήθευσης και/ή Ομάδα Επαλήθευσης (όπου εφαρμόζεται)
---	---	-------------------------------	--

2. ΔΕΕΠΕ - Ενσωματώνει τη δέσμευση του Επαληθευτή και της Ομάδας Επαλήθευσης για:

			
την ανεξαρτησία του από την μονάδα που χειρίζεται τις δραστηριότητες και τη χρηματοοικονομική διαχείριση του έργου	παρακολούθηση σχετικών εκπαιδευτικών εργαστηρίων	ολοκλήρωση της εργασίας επαλήθευσης εντός των χρονοδιαγραμμάτων που τίθενται από το Πρόγραμμα και	όλες τις πιθανές κυρώσεις σε περίπτωση εντοπισμένων αδυναμιών ή μη συμμόρφωσης

Περιγραφή Συστήματος Πρωτοβάθμιου Ελέγχου
Διαδικασία Έγκρισης Επαληθευτών

Περιγραφή Συστήματος Πρωτοβάθμιου Ελέγχου

Επαγγελματικές δεξιότητες και ικανότητες Επαληθευτή - *Εκ νέου εκπαίδευση*

Περιγραφή Συστήματος Πρωτοβάθμιου Ελέγχου

Αρμοδιότητες Επαληθευτή

Διαχειριστικές/ διοικητικές επαληθεύσεις

- σε σχέση με δαπάνες που περιλαμβάνονται σε κάθε αίτημα πληρωμής του έργου
- εφαρμόζεται **δειγματοληψία στη βάση μεθοδολογίας αξιολόγησης κινδύνων που προβλέπεται από το οικείο Πρόγραμμα**

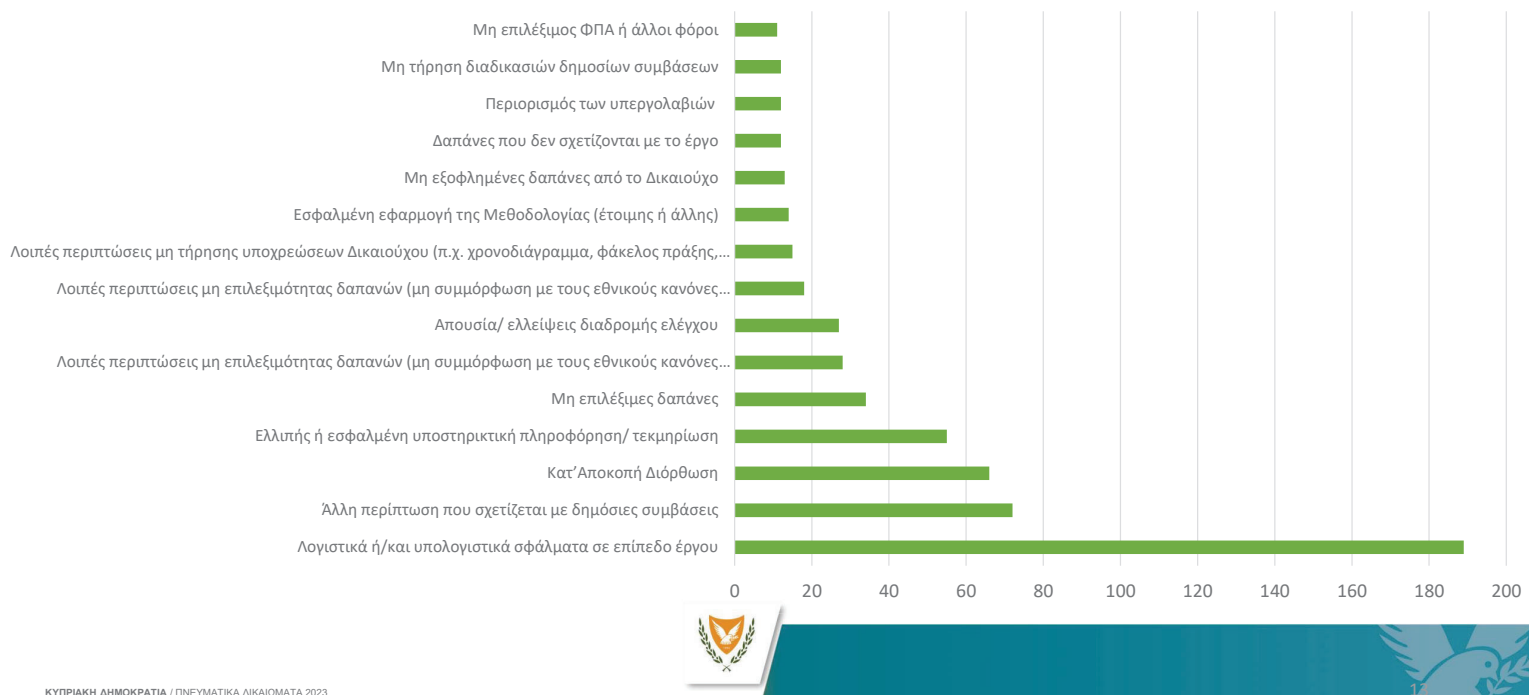

Επιτόπιες επαληθεύσεις:

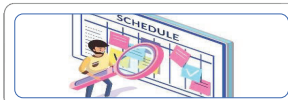
- επιβεβαίωση ορισμένων στοιχείων όσον αφορά τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών που δεν μπορούν να επαληθευτούν μέσω διοικητικών επαληθεύσεων
- κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης των έργων ή/και με την ολοκλήρωση τους, με σκοπό να λαμβάνονται λογικές διαβεβαιώσεις σχετικά με την υλοποίηση / παράδοση των συγχρηματοδοτούμενων προϊόντων και υπηρεσιών.

Ευρήματα ελέγχων – ΠΠ 2014-2020

Ποιοτικές Επισκοπήσεις Αρχής Εξουσιοδότησης

Χρονοδιάγραμμα διενέργειας Ποιοτικών Επισκοπήσεων

Επιλογή δείγματος για Ποιοτική Επισκόπηση

Διαδικασία Ποιοτικής Επισκόπησης

Αποτελέσματα Ποιοτικής Επισκόπησης

Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες της Αρχής Εξουσιοδότησης

Χρονοδιάγραμμα διενέργειας ποιοτικών επισκοπήσεων

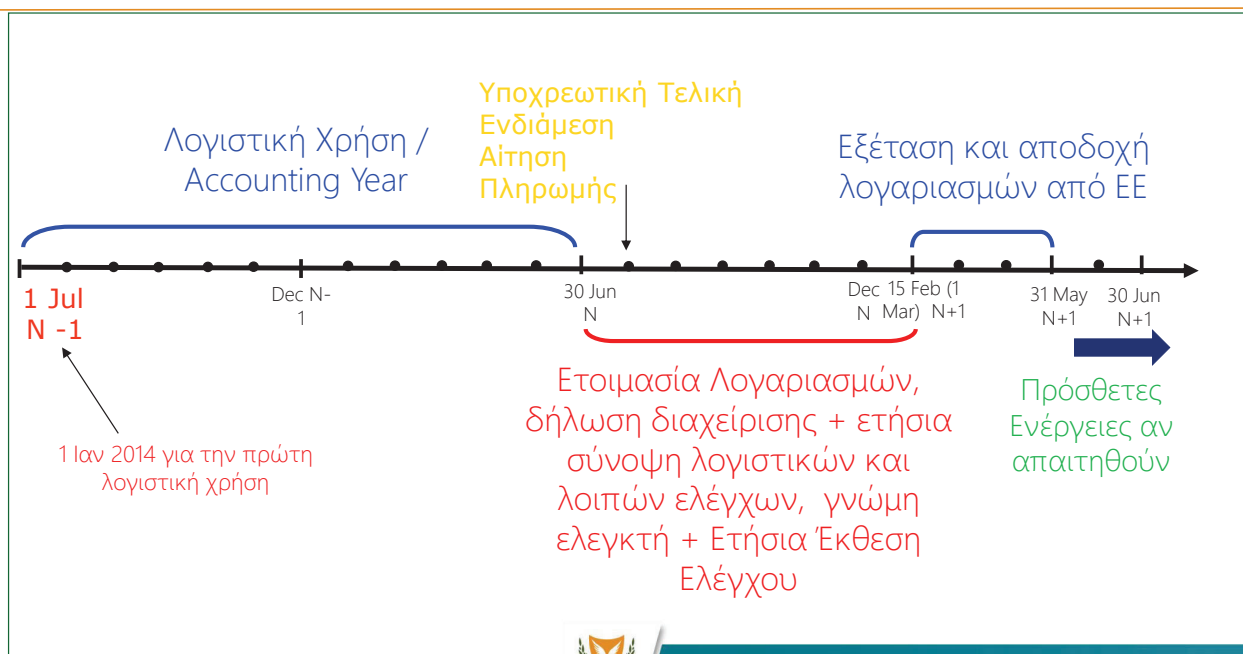
πριν την υποβολή της τελικής ενδιάμεσης αίτησης πληρωμής στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τον **Ιούλιο** του έτους **N**.

Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η ολοκλήρωση των ποιοτικών επισκοπήσεων εντός του χρονοδιαγράμματος, ολοκληρώνονται το αργότερο μέχρι την ετοιμασία του προσχεδίου των Λογαριασμών για την υπό επαλήθευση λογιστική χρήση (**Δεκέμβριος**).

Ετήσιοι Λογαριασμοί:

Χρονοδιάγραμμα για την υποβολή, εξέταση και αποδοχή των λογαριασμών

Επιλογή δείγματος Ποιοτικών Επισκοπήσεων

Ο αριθμός των ποιοτικών επισκοπήσεων βασίζεται σε **δείγμα** που καθορίζεται δυνάμει αξιολόγησης κινδύνων

Μέγεθος (% δαπανών και επαληθευτών) διαφοροποιείται για κάθε Πρόγραμμα στη βάση αξιολόγησης του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του εκάστοτε Προγράμματος.

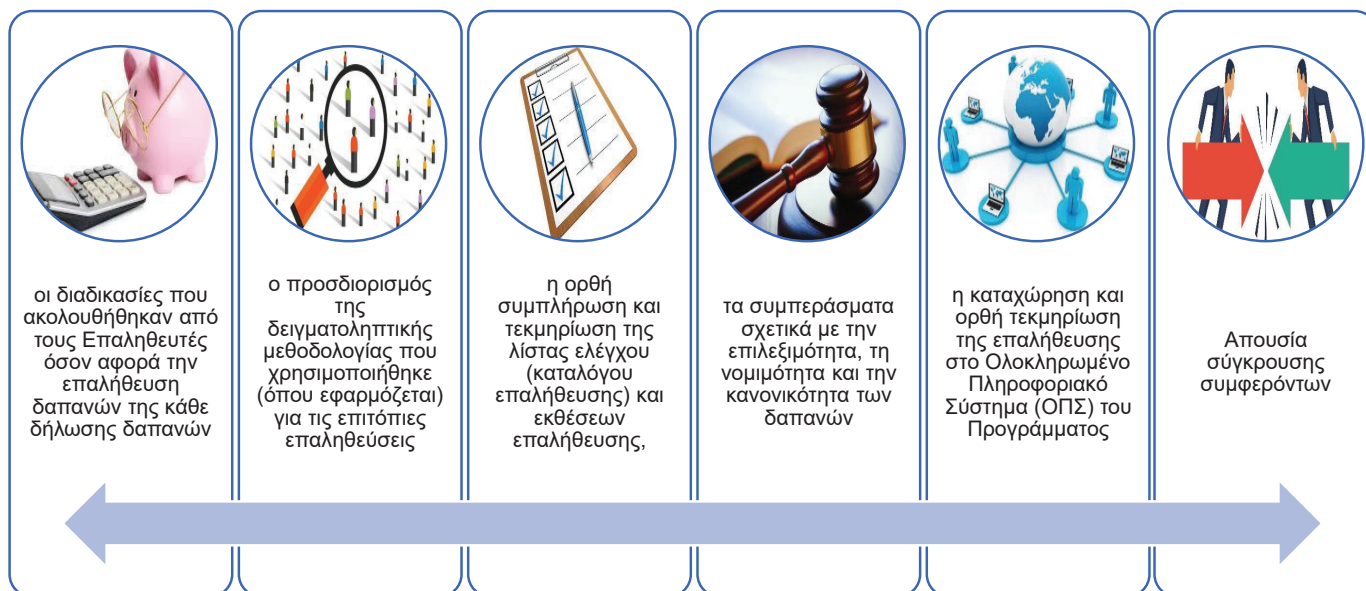
- Κατ' ελάχιστον καλύπτεται το 10% των δαπανών που δηλώνονται για την λογιστική χρήση και το 10% του συνολικού αριθμού των επαληθευτών που έχουν εξουσιοδοτηθεί για την συγκεκριμένη λογιστική χρήση.

Παράγοντες κινδύνου για τον προσδιορισμό του δείγματος επί του πληθυσμού των έργων / εταιρών / επαληθευτών:

- **προϋπολογισμό** έργου / δηλωθείσες δαπάνες,
- σύμφυτο κίνδυνο με βάση τον **τύπο** του δικαιούχου,
- **ευρήματα** - εμπειρία από προηγούμενους ελέγχους σε επίπεδο εταιρού και σε επίπεδο επαληθευτή

Διαδικασία Ποιοτικής Επισκόπησης – Τι εξετάζεται;

Διαδικασία Ποιοτικής Επισκόπησης
– πότε πραγματοποιούνται επιτόπου στα έργα;

Η Αρχή
Εξουσιοδότησης
πραγματοποιεί
επιτόπιες
**δειγματοληπτικές
επισκοπήσεις, σε
επίπεδο Δικαιούχων**
στο χώρο υλοποίησης
των έργων, σε
περίπτωση που αυτό
θεωρηθεί απαραίτητο

- συνεπεία του εντοπισμού **σημαντικών ή συστηματικών αδυναμιών** κατά
- τη διενέργεια των ποιοτικών επισκοπήσεων,
- άλλου ελέγχου, ή
- βάσει συγκεκριμένης μεθοδολογίας δειγματοληψίας

Διαδικασία Ποιοτικής Επισκόπησης
– Ενημέρωση αποτελεσμάτων

Η Αρχή Εξουσιοδότησης ενημερώνει τον Δικαιούχο ή/και τον Επαληθευτή για τα ευρήματα της και τις ενέργειες που απαιτούνται για να επιτευχθεί η συμμόρφωση με τους Εθνικούς και Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς, μέσω **τυποποιημένων εκθέσεων ποιοτικής επισκόπησης**

- Αποστέλλεται **προσχέδιο** της έκθεσης και δίδεται περιθώριο 5 εργάσιμων ημερών στον ελεγχόμενο για ανταπόκριση και οριστικοποίηση της έκθεσης.
- Οι **τελικές** εκθέσεις κοινοποιούνται στη Διαχειριστική Αρχή και Κοινή Γραμματεία του εκάστοτε Προγράμματος.
- Τυχόν **ανοικτά ευρήματα παρακολουθούνται**, είτε από την Αρχή Εξουσιοδότησης είτε από τους πρωτοβάθμιους επαληθευτές, μέχρι το κλείσιμο τους.

Αποτελέσματα Ποιοτικής Επισκόπησης – Χειρισμός παρατυπιών και οικονομικών διορθώσεων

Εντοπισμός Παρατυπιών

- ενημερώνεται άμεσα η Διαχειριστική Αρχή, η Αρχή Πιστοποίησης του Προγράμματος και η ΕΕ όπου απαιτείται.

Προκύπτουν Οικονομικές Διορθώσεις

- αφαιρούνται από την τελική αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής που θα υποβληθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κατόπιν συνεννόησης με τη Διαχειριστική Αρχή και Κοινή Γραμματεία του Προγράμματος.

Οικονομική διόρθωση **καθορίζεται οριστικά** μετά την υποβολή της τελικής ενδιάμεσης αίτησης πληρωμής για τη λογιστική χρήση

- (προκύπτει από το κλείσιμο ανοικτών ευρημάτων)
- ενημερώνεται σχετικά η Αρχή Πιστοποίησης του Προγράμματος για επιβολή της οικονομικής διόρθωσης στους Λογαριασμούς για τη λογιστική χρήση, ή την επόμενη ενδιάμεση αίτηση πληρωμής που θα αποσταλεί στην ΕΕ.

Αποτελέσματα Ποιοτικής Επισκόπησης

– Εντοπισμός αδυναμιών ή μη συμμόρφωση επαληθευτών

Τεκμηριώνεται αδυναμία στη συμμόρφωση του Επαληθευτή με τις οδηγίες και διαδικασίες της Αρχής Εξουσιοδότησης και του Προγράμματος

- η εξουσιοδότηση του Επαληθευτή **αναστέλλεται** μέχρι να πιστοποιηθεί η συμμετοχή του Επαληθευτή ή/ και της ομάδας του σε εκπαιδεύσεις της Αρχής Εξουσιοδότησης.

Τεκμηριώνεται συστηματική μη συμμόρφωση του Επαληθευτή ή/ και της Ομάδας Επαλήθευσης με τις οδηγίες και διαδικασίες της Αρχής Εξουσιοδότησης και του Προγράμματος με αποτέλεσμα την απώλεια ευρωπαϊκών πόρων

- δυνατότητα **αποκλεισμού** του Επαληθευτή και της Ομάδας Επαλήθευσης από τα προγράμματα ευθύνης του για ολόκληρη την προγραμματική περίοδο.

Αποτελέσματα Ποιοτικής Επισκόπησης

– Εντοπισμός αδυναμιών ή μη συμμόρφωση επαληθευτών

σημαντικές / συστηματικές ελλείψεις στην εργασία που επιτελείται από τον Επαληθευτή

- η εξουσιοδότηση του **ακυρώνεται** και ο Επαληθευτής θα καταγγέλλεται στην Αρχή Δημόσιας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος (ΑΔΕΕΛΕπ) για περαιτέρω κυρώσεις.

υποψία για απάτη είτε στο επίπεδο του Εταίρου του έργου είτε στο επίπεδο του Επαληθευτή

- η υπόθεση αναφέρεται στο Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα για περαιτέρω έρευνα / **ποινική δίωξη**.

Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες

Αρχής Εξουσιοδότησης προς Επαληθευτές

- Για τη διασφάλιση της ποιότητας των ελέγχων και της έγκαιρης διεκπεραίωσης τους
 - οι Επαληθευτές ή/και οι ομάδες τους πρέπει να συμμετέχουν σε ενημερωτικά σεμινάρια ή εργαστήρια που διοργανώνει η Αρχή Εξουσιοδότησης
- Οι εκπαιδεύσεις διοργανώνονται σε συνεργασία με άλλους φορείς (ΔΑ/ΚΓ, πρόγραμμα INTERACT)
- Εκπαιδευτικές δραστηριότητες δύναται να εκπονηθούν από με διάφορους άλλους τρόπους όπως:
 - Προσωπικές συναντήσεις για συγκεκριμένες διευκρινήσεις που τυχόν απαιτούνται.
 - Μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας παρέχοντας διευκρινήσεις για οποιοδήποτε θέμα νομιμότητας, κανονικότητας και διαδικασιών επαληθεύσεων απασχολεί τους επαληθευτές.
 - Έκδοση Εθνικών Κατευθυντήριων Γραμμών, σε περίπτωση που κριθεί απαραίτητο.

Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες Αρχής Εξουσιοδότησης προς Επαληθευτές

Η συμμετοχή είναι **υποχρεωτική** και αποτελεί **προϋπόθεση** για την εξουσιοδότηση Επαληθευτή Πρωτοβάθμιου Ελέγχου

Οι υπεύθυνοι ελέγχου του προτεινόμενου Επαληθευτή επιβεβαιώνουν την παρουσία τους (ή της ομάδα τους) σε σχετικά σεμινάρια που διοργανώνονται:

είτε πριν από την υποβολή αιτήματος για εξουσιοδότηση τους ως Επαληθευτή για το έργο ή

το αργότερο πριν την επαλήθευση της πρώτης δήλωσης δαπανών που υποβλήθηκε από τον δικαιούχο/ εταίρο

*Μη παρακολουθήση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων
Αρχής Εξουσιοδότησης προς Επαληθευτές*

Η εξουσιοδότηση του
Επαληθευτή **αναστέλλεται**
προσωρινά (ή δεν εκδίδεται)
μέχρι την πιστοποίηση
συμμετοχής του σε εκπαιδευτικά
εργαστήρια για το Πρόγραμμα

Παραβίαση συνεπάγεται μη
επιλεξιμότητα των δαπανών που
δηλώθηκαν από τον Εταίρο

*Ευχαριστώ για την
προσοχή σας.*

Διεύθυνση Χρηματοοικονομικού Ελέγχου Ευρωπαϊκών Πόρων

www.treasury.gov.cy

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

